

Volkstuinvereniging Hardinxveld- Giessendam

Nieuwsbrief 3 september 2025

In deze nieuwsbrief:

- Van de voorzitter
- Mededelingen
- Jaarplanning
- Recept
- Knoflook telen
- Tuinplezier
- Schooltuin opa en oma
- Vakantie
- Natuur op de Moeshof
- Enz. enz.

Bestuur:

Voorzitter: Cees Adriaanse (tel. 06-22421398)

C.Adriaanse@kpnmail.nl

Secretaris: Erik van der Meijden

Penningmeester: Petra de Ruiter

Lid: Albert van Haarlem

Lid: Nicole Vendelbosch

E-mail: vtv-hg@outlook.com

Redactie Nieuwsbrief

Cees Adriaanse

Hannie van Haarlem

Jan Vink - jjv@solcon.nl

Website: www.vtv-hg.nl

die prachtige bloemen die jullie telen!

Toch een mooie zomer!

Het was soms even behelpen; je moest vaker naar je tuin, omdat het zo droog was.

En maar gieten of sproeien! Maar wanneer er dan een paar buitjes vielen en de luchtvochtigheid omhoog ging, 'hoorde' je op De Moeshof de plantjes groeien! En kijk dan wat we eten? Zo'n bord vol heerlijke groente; daar word je als tuinman toch helemaal gelukkig van! Allemaal uit eigen tuin! Het was weer een mooie zomer en nu – half september – hebben velen nog een tuin vol groente. En om ook even te noemen: de Moeshof wordt steeds mooier door al

VAN DE VOORZITTER

De nieuwsbrief is bedoeld om te communiceren en te delen met de tuinders over activiteiten die plaats gaan vinden of hebben plaatsgevonden. De nieuwsbrief is er ook om vanuit het bestuur te wijzen op de regels die er nu eenmaal moeten zijn om ons tuincomplex “De Moeshof” veilig en leefbaar te houden en om te voldoen aan de eisen die vanuit onze vereniging en de gemeente worden gesteld. Niet altijd even gezellig, maar wel noodzakelijk.

De volkstuin is weer onweerstaanbaar! De charme van volkstuinen met een diversiteit aan bloementuinen, groentetuinen, vreemde tuinen, wat je maar bedenken kunt. Ik ben trots op wat er bij ons te zien is. Je blijft altijd bezig op de tuin; natuurlijk moet er veel onderhoud gedaan worden, zoals het onkruid gewied worden, snoeien van woekerende planten.

Weetjes uit een recent onderzoek van Multiscope:

- 78% van de Nederlanders vindt dat zelf voedsel verbouwen bijdraagt aan een gezonde levensstijl
- 62% voelt zich mentaal beter door tuinieren
- 71% ervaart meer levensgeluk
- 77% noemt een sterker gemeenschapsgevoel
- 86% ziet tuinieren als manier om geld te besparen
- 61% vindt dat volkstuinen bijdragen aan voedselzekerheid

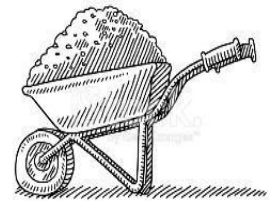
Conclusie: Het blijkt dus dat het hebben en verzorgen van een tuin bijzonder heilzaam kan zijn.

MEDEDELINGEN VAN HET BESTUUR

- Op 30 september is er een **bestuursvergadering**. Mocht u vragen of opmerkingen hebben, die we kunnen bespreken in het bestuur, dan graag melden bij secretariaat.
- De **najaarsledenvergadering is gepland op 18 november** bij Van Wijngaarden Veilig Goed, Trapezium 400 Sliedrecht. U ontvangt t.z.t. hiervoor de vergaderstukken. Graag in uw agenda noteren en we verwachten iedereen. Hartelijk welkom!
- Wanneer u niet verder wilt/kunt met uw tuin verzoeken wij u **vóór 1 oktober contact** op te nemen met het bestuur.
- Er komen door verhuizing, e.d. minimaal **5 tuinen vrij**.
- Zoals jullie weten, is er een mogelijkheid voor de huidige tuinders om evt. te **ruilen** mits uw eigen tuin schoon wordt opgeleverd. Het bestuur zal dan uw verzoek behandelen. Graag aangeven voor 10 oktober per mail aan c.adriaanse@kpnmail.nl
- Hierbij past ook het volgende: Jan Mosterdijk van **tuin 7** gaat verhuizen naar Gorinchem, waardoor zijn **tuin beschikbaar** komt. Wie heeft interesse in die tuin en vooral in die **nieuwe schuur**? Jan heeft ook nog **een kas** (4,5 m² - stahoogte 2 m) te koop die nog in de verpakking zit. Je kunt er bij hem of bij Cees Adriaanse naar vragen.
- De **wachlijst slinkt** dus als uw mensen in uw netwerk heeft die graag willen tuinen laat ze zich aanmelden. Hiervoor graag uw extra aandacht!
- Maakt u **anderen enthousiast voor tuinieren**? Dat is weer mogelijk! Doordat de wachlijst is ingekort en we onderzoeken om ook kleinere tuinen uit te geven, kunnen meer nieuwe tuinders starten. We

gaan ook een boekje aanbieden om beginnende tuinders te ondersteunen. Dus kijk eens rond in uw omgeving!

- Zet uw overbodige groenten, bloemen, gereedschap of andere artikelen op de **deeltafel**; anderen hebben er mogelijk interesse in.
- Dit jaar bestellen we weer **champignon mest** en mogelijk ook weer **compost**.
- Wilt u vóór 1 november 2025 de **slootkant** van uw tuin **schoonmaken** van riet en andere planten? Gereedschap hangt in de boom langs het hoofdpad of in De Stek

- Op bijgaande foto zien we Bert Muilwijk. Hij heeft met veel plezier getuind op tuin 6. De laatste jaren kostte hem dat veel moeite, maar hij werd dan bijgestaan door zorgverleners van de thuiszorg. Zo kon hij toch naar zijn geliefde tuin. Zijn vrouw Jolanda maakte de lekkerste recepten en stond altijd klaar om een handje te helpen bij activiteiten. Bert heeft te kennen gegeven dat hij met ingang van 2026 gaat stoppen met tuinieren. We wensen hem alle goeds voor de toekomst – samen met zijn vrouw !

Ongewenste bezoekers van "De Moeshof " hebben de regenpijp weggehaald. Gelukkig hebben Nico en Dirk het weer in orde gemaakt met een nieuw stuk pijp. Waarom maak je zoiets nou stuk?

PADEN

Kleine maaimachientjes, grote maaimachientjes, Peter weet er wel raad mee. De bermen langs het hoofdpad zijn weer strak. Daarna komt Nico nog langs met de bosmaaier en eventueel Dirk met de hark en het visitekaartje van de Moeshof is weer compleet!

Sommige tuinders zaaien en planten te dicht langs de paden. Door de weelderige groei tijdens de zomer worden de paden dan overwoekerd en dat vermindert de toegankelijkheid tot het complex. Graag de paden vrijhouden; ook t.o.v. je buurman z'n tuin. Een goede oplossing kan zijn dat je een stukje gaas o.i.d. langs het pad zet. Dan krijg je ook minder bezoek van eenden.

TUINCOMMISSIE NIEUWS

HEEFT U ZO'N SOORGELIJKE BRIEF ACHTERLIGGENDE MAANDEN PER MAIL WELEENS ONTVANGEN?

Vrijdag 5 september jl. heeft de tuincommissie de maandelijkse schouw op "De Moeshof" uitgevoerd. Bij onze controle bleek dat u uw tuin nog niet voldoende hebt bewerkt en schoongehouden. Uiteraard kunnen er redenen zijn dat u nog geen mogelijkheid heeft gehad om uw tuin te verzorgen. Wilt u op korte termijn (binnen 14 dagen) uw tuin in orde maken? Vanaf maart tot heden hebben wij het bovenstaande onder uw aandacht gebracht. Wilt u er over nadenken, of u nog een jaar op deze manier wilt tuinieren? Mocht u, om welke reden dan ook, geen gelegenheid of tijd meer hebben, dan kunt u uw tuin eventueel opzeggen voor 1 oktober. Zorg dan s.v.p. dat de tuin vóór 1 december schoon wordt opgeleverd. Op 3 oktober zal de tuincommissie opnieuw een schouw uitvoeren en als blijkt dat er geen vooruitgang is gemaakt, zal het bestuur met u in gesprek gaan.

In onze najaarsvergadering van afgelopen jaar is vastgelegd - n.a.v. agenda punt: "Onderhoud tuinen" - dat er elke eerste zaterdag van de maand, m.i.v. maart 2025, een schouw zal plaatsvinden.

Wanneer je als gevolg hiervan, bovenstaande brief ontvangt, ben je daar waarschijnlijk niet blij mee. Er zijn immers allerlei redenen, waardoor je niet bent toegekomen aan tuinieren. Dan toch zo'n brief versturen/ontvangen? Het belangrijkste is dat je contact houdt met bestuur en tuincommissie zodat er wederzijds begrip is voor jouw situatie. Heb je hulp nodig? Wat zijn je plannen? Hoe gaat het met je gezondheid? Krijg je weer meer tijd en mogelijkheden?

De tuincommissie heeft als belangrijke taak o.a. het voorkomen van 'verrommeling' van ons complex. Het is al meerder keren gebeurd, dat tuinen veranderden in een chaos; dat de tuinder de rommel achterliet en vertrok. Zo'n tuin kan dan ook niet uitgegeven worden aan een nieuwe tuinder. Wie gaat dat opruimen en betaalt bijv. de kosten van de stort?

De tuincommissie houdt daarom graag 'vinger aan de pols'; beter tijdig overleggen en zoeken naar oplossingen i.p.v. achteraf de rommel opruimen!

TUIN VAN HET JAAR

Ook in september hebben we een rondje gemaakt over "De Moeshof". Wat hebben we toch steeds meer prachtige tuinen op ons complex. Het was weer een heel gepuzzel wie dit jaar de winnaar(s) zouden worden. We kijken en beoordelen de tuinen op inhoud en uitstraling en biodiversiteit. We hebben dit jaar weer twee prachtige winnaars. De prijzen worden tijdens de najaarsvergadering 18 november uitgereikt.

SCHOOLTUIN OPA EN OMA

Wij willen jullie kort kennis laten maken met het fenomeen van Opa en Oma in de schoolmoestuin. Sinds augustus 2024 zijn wij bij de Driemasterschool (Westwijk) in Hardinxveld-Giessendam betrokken bij de schoolmoestuin.

Via via werden wij met de vraag benaderd of wij ondersteuning konden bieden om samen met de kinderen de schoolmoestuin weer nieuw leven in te blazen en te onderhouden. Ieder schooljaar is er een groep van 8 leerlingen medeverantwoordelijk voor de groei en bloei van de bloemen en gewassen, en wat daarbij komt kijken, met als afsluiter koken met alles wat er in de tuin staat.

Bij de Driemaster hangt vol trots de groene vlag van Eco-schools, een keurmerk voor scholen die duurzame stappen zetten. Het hebben en onderhouden van een schoolmoestuin (voedsel) is naast klimaat en natuur één van de pijlers.

Alles start natuurlijk met het zaaien; samen met de kinderen maken wij een zaaiplan. Ook hebben we kunnen laten zien hoe bonen kiemen. We hebben de hele school voorzien van potjes, grond en zaden van zonnebloemen en eetbare bloemen, hier zijn ze op school mee aan de slag gegaan en toen hebben ze het mee naar huis genomen om er voor te zorgen.

In de schooltuin hebben we het afgelopen seizoen o.a. aardappelen, sla, wortelen, radijsjes en eetbare bloemen met de kinderen gezaaid.

En zoals eerder aangegeven op de laatste dag hier heerlijke gerechten van gemaakt.

Ook is er een compostbak gekomen waar de hele school gebruik van maakt.

Wat is het een genot om samen met kinderen in een tuin te werken. We hopen dat het ons gegeven is om dit nog lang te mogen doen.

Hartelijke groet, Nico en Anja Klomp.

RABO CLUBSUPPORT

Onze vereniging heeft al weer ingeschreven voor de RABO Clubsupport 2025. Vorige jaren leverde dit telkens het mooie bedrag van ca. 400 euro op. Dat was te danken aan de vele stemmen die onze leden en hun kennissen uitbrachten op onze vereniging. Daar kijken we ook nu weer naar uit! De stemperiode is georganiseerd na de zomervakantie; tot en met 23 september kunt u stemmen.

De bestemming van de RABO Clubsupport is voor het onderhoud "De Stek". Een nieuwe verfbeurt is nodig. Nico zal dat verder organiseren. Om de kosten te drukken hebben we voor het onderhoud soms voor een paar uurtjes, extra handjes nodig. Wie wil zo nu en dan meehelpen? Je kunt contact met mij opnemen telefonisch en/of wanneer we elkaar tegenkomen op de tuin. U kunt ook nog op andere wijze actief meehelpen door uw kennissen vrienden en familie op onze vereniging te laten stemmen. Elke stem is een "daalder" waard! Laten we ons richten op een uitslag van € 1000,-! Dus ga in uw netwerk zorgen dat er gestemd wordt op de VTV Hardinxveld. U kunt ons vinden onder het kopje 'Hardinxveld' of 'volkstuintvereniging'.

JAARPLAN

tijdstip	activiteit	
30 september	Bestuursvergadering	
4 oktober	Schouw tuincommissie	
1 november	Nieuwsbrief 3	
1 november	Schouw tuincommissie	Sloten schoon
18 november	Najaar ledenvergadering	
Medio november	Vrijwilligers dag	

RECEPT: TOMATENTAART

Ingrediënten

Vers bladerdeeg of ongeveer 6 diepvries korstplakjes

- 7 – 10 tomaten
- Rode pesto
- Italiaanse kruiden
- Olijfolie
- Zakje geraspte kaas

Leg het deeg in een taartvorm. (vierkante korstplakjes goed tegen elkaar of iets overlappen).

Zorg ook voor een opstaand randje tegen de zijkant.

Snijd de ongepelde tomaten in plakken van een dikke centimeter, de kapjes gebruik je niet voor dit recept.

Verwarm ondertussen de oven voor op 200 graden.

Strijk een heel dun laagje pesto over de deegbodem. Bedek dit los met een dikke laag geraspte kaas. Leg daarop een laag plakjes tomaat. Zorg dat ze zoveel mogelijk tegen elkaar liggen en elkaar niet overlappen. Bestrooi de tomaten met zout, peper en Italiaanse kruiden.

Bedruppel met olijfolie en schuif de taart **onder** in de oven en bak de tomatentaart in 30-35 minuten gaar en krokant. Eet smakelijk!

VAKANTIE

We stonden met de caravan op een mooie plek in een waterrijk gebied. Wat is dat voor een terrein aan de overkant van de vaart? Moestuinen een moestuincomplex! We hadden tijd in overvloed, dus daar gingen we een kijkje nemen. Maar er stond een bordje: alleen toegang voor leden! Toch maar even verder lopen en daar zag ik de eerste tuinders. Een echtpaar was zwarte bessen aan het plukken. Ik bevond me op het complex van Moestuinvereniging 'De Lytse Dam' midden in de natuur tussen Leidschendam en Voorschoten. De bessenplukkers vertellen enthousiast over hun tuin en ze verwezen me naar een tuin wat verder op het complex." Daar

zit onze secretaris en die weet er alles van".

Zo ontmoette ik Gé Klinkhamer. Met hem heb ik een leuk gesprek gehad over z'n tuin en het volkstuincomplex 'De Lytse Dam', opgericht in 1988. Het is een klein complex en het lijkt qua tuinders en doelstellingen heel veel op ons complex.

Zij zitten ook met dezelfde vraagstukken en dilemma's. Een lange wachtlijst, maar met vrijwel allemaal aspirant tuinders zonder enige ervaring. Wanneer je die vervolgens een volledige tuin geeft gaat het vaak mis en haken sommigen al weer snel af. De 'oplossingen' die zij o.a. hadden gekozen waren het opdelen van tuinen en de starters een kleinere tuin aanbieden. Dat vraagt wel om extra organisatorische maatregelen, maar er werd gretig gebruik van gemaakt. Daarnaast hadden ze een 'gidsje', geschreven hoe je een moestuin kon beginnen. Vergelijkbaar met onze introductielessen. Natuurlijk heb ik na de vakantie van secretaris Klinkhamer dat gidsje, de statuten en het tuinreglement digitaal toegestuurd gekregen. Daar kun je dikwijls wat van leren en bij ons ook toepassen!

KNOFLOOK KWEKEN

Knoflook kweken is eenvoudiger dan je misschien denkt. Als je eenmaal je eigen knoflook hebt gekweekt, wil je dit ieder jaar opnieuw doen. Dan hoef je niet meer naar de supermarkt. Het is een herfstklusje. Wist je dat je knoflook niet zaait maar dat je pootknoflook poot. Je koopt dus pootgoed, dit zijn gehele knoflookbollen waar je de teentjes vanaf breekt. Deze stop je in de grond met het puntje omhoog. Hier groeit dan in ongeveer 10 maanden weer een hele knoflookknol van onder de

grond. De beste periode om knoflook te potten is tussen september en december. In ieder geval voor de vorst. Ik kies altijd het ezelsbruggetje 10-10-10. 10 oktober, 10 cm van elkaar en 5 cm diep. Je kan de knoflook nu gemakkelijk zetten op een de plek waar de kolen maar ook de bonen hebben gestaan.

Knoflook potten kan ook gemakkelijk in potten, neem hiervoor wel een grote pot. Vul deze met Potgrond of tuinaarde wat je uit de tuin haalt en doe het zelfde als hierboven. De tenen zou je net wat dichtter bij elkaar kunnen zetten. Zorg ervoor dat er gaten onderin zitten zodat de grond niet te nat blijft na de flinke regenbuien die kunnen vallen in de herfst en wintermaanden. Hierdoor kunnen de teentjes gaan rotten en remt dit het kiemproces of stopt het zelfs.

Na het uitplanten van de teentjes knoflook is het aan te raden om de bodem erboven af te dekken met een laag mulch, dit kunnen bladeren maar ook houtsnippers of stro zijn. Zo is de bodem goed beschermd tegen vorst en schade. Knoflook kan heel goed tegen de koude temperaturen, maar je helpt

er het bodemleven mee te overwinteren + het onkruid zal minder snel opkomen. Groot voordeel voor jou dus.

Er zijn ontzettend veel rassen knoflook beschikbaar, van witte kleine tot olifanten knoflook. Er zijn zelfs paarse teentjes op de markt. Smaken allemaal net iets anders dus erg leuk om mee te variëren. Kies voor gekweekte poot knoflook, en beter niet voor de knoflook bollen zo standaard uit de supermarkt. Er zal wel een bolletje uitkomen maar de bol is veel minder groot. Pootknoflook zal grotere opbrengst leveren.

Knoflook is gemakkelijk, want er is eigenlijk geen verzorging nodig, dus bijvoeden is niet nodig. Enkel water geven natuurlijk en uiteindelijk de bloem die erin ontstaat in mei eruit knippen zodat de voeding naar de bol blijft gaan in plaats van naar de bloem. Deze bloem kun je ook eten en smaakt lekker uiachtig.

Het oogsten gebeurt zodra het loof gaat hangen, en het liefste zodra het loof echt bruin en afgestorven is. De top van de knoflook moet goed ingedroogd zijn zodat je hem langer kunt bewaren. Dit is meestal in de maand juni/juli. Het ligt een beetje aan het ras want dit kan wat verschillen maar ook of je de bollen in september of in december hebt gepoot. Let daarom dus op het loof. Is het loof nog wat groen, dat is geen probleem maar laat het dan goed in drogen in de openlucht. Ik doe dit altijd onder de overkapping van het schuurtje en dat werkt prima. Bind de tenen aan elkaar vast en hang ze op. Laat dit zeker 2 weken hangen tot het gedroogd is. Bewaren

Je kan de knoflook het beste bewaren op een droge en koele plek. Zorg dat je ze na het oogsten eerst goed laat indrogen. Dit kun je het beste buiten doen, leg ze in een krat of een mandje los van elkaar en zorg ervoor dat de lucht erdoorheen kan zodat ze drogen. Na een week of 2 kun je de bollen naar binnen halen. Laat je ze niet goed drogen dan kunnen ze gaan schimmelen.

Je kan de knoflook het beste bewaren op een droge en koele plek. Zorg dat je ze na het oogsten eerst

goed laat indrogen. Dit kun je het beste buiten doen, leg ze in een krat of een mandje los van elkaar en zorg ervoor dat de lucht erdoorheen kan zodat ze drogen. Na een week of 2 kun je de bollen naar binnen halen. Laat je ze niet goed drogen dan kunnen ze gaan schimmelen.

Knoflook is naast een fantastische smaakmaker, ook een veelgebruikt medicinaal kruid in de kruidengeneeskunde voor mensen en dieren. Vanuit deze kunde wordt knoflook gezien als natuurlijke ondersteuning bij aandoeningen zoals hoge bloeddruk, vervuild bloed, spijsverteringsaandoeningen, huidaandoeningen en slechte eetlust. Knoflook kan namelijk bloed reinigend, bloed verdunnend, bloeddrukverlagend, desinfecterend, en algeheel versterkend werken Daar hebben we allemaal baat bij.

VOOR HET GOEDE DOEL

Beste medetuinders.

Wat is het een lust om op de tuin te zijn!

We hebben een hele goede oogst van aardappelen, diverse groenten, tomaten en bloemen gehad. En ook van kalebassen..... Dit bracht me op een idee voor een goed doel en ik heb aan medetuinders gevraagd of ze een bestemming hadden voor al die kalebassen. Dat was er eigenlijk niet.

Toen kreeg ik toestemming, ook van het bestuur, om alles mee te nemen wat ik wilde. Maar het was echt te veel.

Er was wel een voorwaarde aan verbonden. Ik moest een stukje schrijven voor de nieuwsbrief met een foto erbij en het doel waar ik het voor wilde bestemmen.

Dat was even schrikken, maar vooruit. Het doel maakte het gemakkelijker.

Wij hopen de kalebassen te gaan verkopen op zaterdag 27 september a.s. op het Gemeentefees bij de Grote Kerk in Sliedrecht van 13.00 tot 16.00 uur. Daar staan diverse kraampjes voor het goede doel.

Ons goede doel is voor St. Embrace Burundi.

Daar werkt en woont onze nicht Marieke Nduwimana-van der Leeden, geboren en getogen in Sliedrecht.

Zij woont sinds 2009 in Burundi, Oost-Afrika. Zij is in 2019 getrouwd met Gentil en hebben een zoon Ezra. Samen zorgen ze voor 40 straatkinderen in de stad Bujumbura. Zij bieden de kinderen de mogelijkheid om naar de basisschool (terug) te gaan. Daarnaast bieden ze de kinderen voedzame maaltijden aan, verlenen ze medische zorg en geven bijles. Het uiteindelijke doel is om hen ook vaardigheden aan te leren waardoor ze een eigen inkomen kunnen genereren. Marieke en Gentil werken samen met een team vrijwilligers van de lokale kerk 'Christian Life Ministries' (CLM). Embrace Burundi heeft ook een ANBI status. Kijkt u op de site van St. Embrace Burundi voor alle informatie van dit goede doel. Wij hopen natuurlijk op een goede opbrengst.

Alvast hartelijk bedankt, Dick en Arja Verweij

NATUUR OP DE MOESHOF

In de natuurrubriek plaatsen we een quizfoto.

Bas de Deugd stuurde deze foto met de vraag “Zoek de vogel”. We drukken de foto wat groter af, zodat u beter kunt zoeken.

Benieuwd of u de vogel kunt vinden

TUINPLEZIER

Van mevrouw Annelies de Goei kregen we prachtige dronefoto's van de Moeshof. Ze zijn zo scherp dat je de aardbeien bijna kan zien hangen. Op de ledenvergadering zullen we alle foto's tonen op een groot scherm.

Hartelijke groet van het bestuur van VTV-HG

